

Přepis korejského písma do latinky

Jestliže je korejské písmo velmi jednoduché, je jeho přepis do latinky mimořádně obtížným problémem. Je to právě proto, že je korejské písmo tak dokonale přizpůsobeno korejskému jazyku a vyjadřuje právě ty prvky, které jsou pro zápis korejštiny relevantní – latinka, která korejskému jazyku tak přizpůsobena není, se s těmito potížemi musí vyrovnat.

Do angličtiny se korejština přepisuje dvěma způsoby, tzv. McCune-Reischauerovým ([mi'kju:n 'raifəʊər]) systémem a tzv. revidovanou romanizací. Mimo tyto dva způsoby se někdy používají ještě i další přepisy, např. tzv. yaleská romanizace, kterou používal Samuel Elmo Martin a další koreanisté spjatí s Yaleovou univerzitou.

McCune-Reischauerův systém byl oficiálním jihokorejským přepisem do roku 2000, v poněkud modifikované podobě je stále oficiálním systémem přepisu v KLDK. Stále se běžně užívá především v západních zemích, je v něm větší část starší koreanistické literatury a je také východiskem pro český přepis.

Podrobné informace o tomto systému přepisu najdete zde: <https://mccune-reischauer.tistory.com/>

Protože podrobnější výklad by vyžadoval znalosti korejské fonetiky, které nejsou součástí tohoto kurzu, soustředíme se jen na charakteristické rysy, které umožňují jednotlivé přepisy od sebe rozeznat.

Prvním charakteristickým rysem McCune-Reischauerova systému je přepis nezaokrouhlených samohlásek ㅏ a ㅑ (ㅏ se obvykle vyslovuje jako [ʌ], tj. asi jako české o bez zaokrouhlení rtů, a ㅑ jako [u], tj. asi jako české u bez zaokrouhlení rtů). V McCune-Reischauerově systému se stejně jako v české transkripci ㅏ přepisuje písmenem ǿ a ㅑ písmenem ů.

To působí nemalé typografické problémy, protože tyto znaky nelze jednoduše zapsat na klávesnici, proto se znaky často vynechávají, což však může vést ke změně významu (např. 영 yǿng „věčný“ x 용 yong „drak“).

Samohláska ㅓ se v McCune-Reischauerově systému i v revidované romanizaci přepisuje jako ae (a z ní odvozené ㅓ jako yae); v českém odborném přepisu se přepisuje jako ä a v českém populárním jako e.

Druhým charakteristickým rysem McCune-Reischauerova systému je přepis znělosti a neznělosti hlásek podle výslovnosti: souhlásky ㅓ, ㅕ, ㅗ a ㅛ se (poněkud

zjednodušeně řečeno) píší na začátku slova jako k, t, p, ch, mezi samohláskami jako d, g, b, j. Název města 대구 se tedy přepisuje jako *Taegu* (českou transkripcí *Tägu*), 부산 jako *Pusan* (stejně českou transkripcí), jméno ostrova 제주 se přepisuje jako *Cheju* (českou transkripcí *Čedžu*).

Korejské aspirované hlásky ㅋ, ㅌ, ㅍ a ㅊ se přepisují s apostrofem: k', t', p', ch'. Jméno severokorejského hlavního města 평양 se tedy přepisuje jako *P'yöngyang*, panovnické jméno 태조 jako *T'aejo*, označení severokorejské státní ideologie 주체 jako *chuch'e*.

Tzv. revidovaná romanizace (국어의 로마자 표기법) je od roku 2000 oficiálním přepisem v Jižní Koreji. Je to přepis, kterému většinou dávají přednost Jihokorejci.

Na první pohled nejpatrnější odlišností je **zapisování nezaokrouhlených samohlásek spřežkami složenými ze dvou písmen: ㅜ se píše spřežkou eo (např. Seoul oproti McCune-Reischauerovu Söul) a ㅡ se píše spřežkou eu (např. hangeul oproti McCune-Reischauerovu han'gŭl).**

Znělost a aspirace hlásek se v revidované romanizaci řeší tak, že aspirované hlásky ㅋ (kch), ㅌ (tch), ㅍ (pch), ㅊ (čch) se píší vždy k, t, p, ch, zatímco neaspirované hlásky ㄱ, ㄷ, ㅂ, ㅈ se píší vždy jako g, d, b, j, a to i tehdy, když se v daném případě vyslovují nezněle. Např. jméno města 부산 se vyslovuje [pusan] a v McCune-Reischauerově systému i v české transkripci se přepisuje *Pusan*, ale v revidované romanizaci se přepisuje *Busan* (což vyjadřuje neznělou, ale neaspirovanou výslovnost). Naproti tomu jméno města 목포 (výslovnost [mo̞k̚.pʰo]), kde je aspirované ㅍ, je v přepise McCune-Reischauer *Mokp'o*, v revidované romanizaci *Mokpo* a v českém přepisem *Mokpcho*.

Revidovaná romanizace tedy pro přepis aspirát používá podobný systém jako čínská transkripce pchin-jin.

Podrobná pravidla revidované romanizace najdete zde:
https://www.korean.go.kr/front_eng/roman/roman_01.do

V češtině se rozlišuje česká odborná transkripce korejštiny, která je přesnější (ale typograficky náročnější), a česká populární transkripce korejštiny, která některá písmena nerozlišuje, ale dá se snáze zapsat.

Stejnou transkripci jako čeština využívá také slovenština (cf.
<https://www.juls.savba.sk/ediela/psp2000/psp.pdf> bod 3.3 a
https://korpus.sk/attachments/publications/2005_Garabik_kr.pdf).

Česká odborná transkripce korejštiny svou logikou vychází ze systému McCune-Reischauer, avšak využívá možnosti českého pravopisu k tomu, aby některá písmena zachytila pro českého čtenáře přirozeněji.

Souhlásky se zachycují podobně jako v systému McCune-Reischauer (píší se zněle nebo nezněle podle pozice ve slově), pouze písmeno ㅈ se tak přepisuje podle pozice ve slově jako č nebo dž, aspiráty se přepisují jako ㅋ kch, ㅌ tch, ㅍ pch, ㅊ čch.

Jotované samohlásky, které se v přepise McCune-Reischauer přepisují pomocí y, se v češtině přepisují pomocí písmene j. Jméno *P'yŏngyang* se tedy v české transkripci přepisuje jako *Pchjŏngjang*.

Mimoto se korejské písmeno ㅛ a jeho odvozeniny přepisuje jako ä, korejské ㅜ (McCune-Reischauer a revidovaná romanizace přepisují jako oe) jako ö a korejské ㅟ (McCune-Reischauer a revidovaná romanizace přepisují jako wi) jako ü.

Česká populární transkripce korejštiny vychází z odborné, ale ruší obtížněji zapsatelná písmena: ㅓ se píše jako o, ㅜ se píše jako u, ㅛ se píše jako e. Písmena ö a ü zůstávají v přepise zachována.

Podrobné zásady české transkripce korejštiny najdete v úryvku z publikace Vladimíra Pucka a Marty Buškové *Jazyková politika v Koreji*, který je ve studijních materiálech.

Porovnejte následující příklady:

korejsky	McCune-Reischauer	revidovaná romanizace	český odborný přepis	český populární přepis
서울 (město)	Sŏul	Seoul	Sŏul	Soul
한글	hangeul	hangŭl	hangŭl	hangul
대구 (město)	Taegu	Daegu	Tägu	Tegu
부산 (město)	Pusan	Busan	Pusan	Pusan
제주 (ostrov)	Cheju	Jeju	Čedžu	Čedžu
평양 (město)	P'yŏngyang	Pyeongyang	Pchjŏngjang	Pchjongjang

태조 (panovník)	T'aejo	Taejo	Tchädžo	Tchedžo
주체 (severokorejská ideologie)	chuch'e	juče	čučče	čučče
목포 (město)	Mokp'o	Mokpo	Mokpcho	Mokpcho
조선 (dynastie)	Chosŏn	Joseon	Čosŏn	Čoson
조여정 (herečka, sama používá nepravidelnou formu formu Cho Yeo- jeong)	Cho Yŏjŏng	Jo Yeo-jeong	Čo Jŏdžŏng	Čo Jodžong

Přehlednou tabulku jednotlivých transkripčních systémů najdete zde:
<http://www.korea.cz/korejstina.php>

U některých slov je bohužel v češtině vžitý nesprávný přepis, např. označení pokrmu 김치 se často přepisuje jako *kimči místo správného kimčchi, korejské bojové umění 태권도 se v češtině běžně označuje jako taekwondo místo správného tchäkwŏndo.

U osobních jmen často vznikají chybné přepisy z nepravidelných anglických přepisů. **Při přepisu korejského jména do češtiny je VŽDY třeba vyjít z původní formy v hangŭlu, nikoli z anglické formy**, protože mnoho Korejců používá pro přepis svého jména do angličtiny nepravidelnou transkripci.

Když počátkem tohoto roku korejský režisér Pong Čun-ho (v angličtině sám používá přepis Bong Joon-ho) získal Oscara za film Parazit (který lze všem zájemcům o korejskou kulturu vřele doporučit), žádný český zpravodajský server nebyl schopen uvést jeho jméno správně. Česká televize dokonce používala v téže reportáži tři různé chybné přepisy.

Poznámka: Vzhledem k tomu, že tento kurs není podmíněn znalostí korejštiny a korejského písma, na testu NEBUDE třeba umět prakticky přepisovat z korejského

písma do latinky – bylo by absurdní chtít po Vás, abyste se učili korejské písmo přepisovat, když není třeba, abyste je znali.

Bude však třeba, abyste o hlavních transkripčních systémech věděli a dokázali je rozeznat podle charakteristických znaků.

Např. pokud bude v testu jméno města 서귀포 a transkripce *Seogwipo*, *Sōgwip'o*, *Sōgūpcho* a *Sogūpcho*, bude třeba, abyste dokázali rozeznat, co je McCune-Reischauer, co je revidovaná romanizace, co je český odborný a co populární přepis a dokázali je správně přiřadit.